

manuariis; mercatura itidem simplex ac modica, ignotis adhuc apud illos commerciorum arcanis, ac nulla navigatione. Cunaus etiam testatur, Judæos quovis septimo anno maximis pressos esse angustiis, ex ea ratione, quia omnes eorum res & opes in agris sitas habebant; quapropter Alexandrum Macedonem, qui ingens eos beneficium petere iussit, rogasse, ne Rex septimo quove anno nulla tributa exigeret; quod impetrarunt *L. III. c. IV. p. m. 23. seqq.* Adducit ibid. simul testimonium *Flavii Apol. 1. Apionis* respondentis *p. 24.* Ἡμεῖς ἔτε χῶραν οἰκῶμεν παράλιον, ἔτε ἐμπορίαις χαίρομεν, ἔτε ταῖς δια τῶν πρὸς ἄλλας ἐπιμιξίαις. ἀλλ' εἰσὶ μὲν ἡμῶν αἱ πόλεις μακρὰν ἀπὸ θαλάσσης ἀνῶκισμέναι, χῶραν δὲ ἀγαθὴν νεμόμενοι, ταύτην ἐκπονεύμεν. *Nos neque terram habitamus, quæ mari vicina est, neque negotiationibus gaudemus, neque earum causa nobis consuetudo cum aliis gentibus est; Sed sunt urbes quidem nostræ procul à mari sitæ; ipsi autem nos regionem bonam incolentes hanc cum labore exercemus.* Causam simul adjicit, cum sc. diversas gentes ita negotiatio sociaverit, ut quod genitum est usquam, id apud omnes natum esse videatur; Solos Judæos intra terræ suæ fines, iis contentos opibus, quas illic natura producebat, vitam procul commerciiis agitasse. Non enim, pergunt, maria transibant, neque exteros visabant, & ab his non visabantur. Ex quo illud contigit ut, multa de illis falsa prodiderint Græci alique. Perpaucis enim notæ res eorum erant. Objicis, ex sacris tamen literis constare Salomonem mercaturam in Ophir exercuisse? Atqui legimus insuper, quod Israelitæ eodem tempore navigandi quoque artem ab Hiram servis, qui navigando non solum Phœniciaë littora, sed & maris mediterranei insulas perquisiverunt, didicerint. Quod argumento est, navigandi pariter ac mercandi artem Mosis, judicum ac reliquorum Regum temporibus incognitam fuisse. Neque etiam opus erat, ut Judæi merces aliunde advehi curassent, cum in terra fertilissima, omnique fructuum ac rerum abundantissima habitarent. Toties enim terram Canaan lacte pariter ac melle, præcipuo tunc temporis incolarum nutrimento, abundasse legimus. *πονηρίαις*

§. XVI. His firmo ita talo stantibus, id jam inferemus, cujus gratia præcedentia adduximus. Quæritur itaque an in hujuscemodi Republica, quæ legibus hæcenus recensitis fulcitur, usurarum permissio locum inveniat. Respondemus negando, sequentibus nixi rationibus. Cum enim supra pecuniæ suas appropriavimus accessiones, earumque origi-

origi-